

OBSAH.

<i>Povaha a rozdělení doby</i>	1
I. Doba rozruchu	1
M. Jan Hus	4
<i>Z Postíllly:</i>	
Neděle třímezciatná po sv. Trojici	5
<i>Z Dcerky kap. 10</i>	9
<i>Z Výkladu desatera Božieho přikázanie:</i>	
Svárové	11
<i>Z listů</i>	12
Petr Chelčický	14
<i>Z Postíllly:</i>	
<i>Z výkladů na neděli prvou po sv. Trojici</i>	15
M. Jan z Rokycan	20
<i>Z listů proti Pikartům</i>	21
Stáří letopisové čeští:	
<i>Zpráva o smrti kněze Jana Želivského</i>	23
Z písní světských:	
<i>Měj se dobře, srdéčko</i>	26
II. Doba rozvoje. 1. za Vladislava II. a Ludvíka	26
Čtibor Tovačovský z Cimburka	29
<i>Z knihy Tovačovské:</i>	
<i>O sedání panském</i>	29
<i>Z které příčiny dsky psány počaty česky</i>	30
<i>O čtení desk nahlas</i>	30
<i>O schování zase desk</i>	31
<i>O duchovním právé</i>	31

Viktorin Kornel ze Všehrd	32
<i>Z Knih devaterých:</i>	
O sůdu zemském, jak má osazen býti	33
O výbornosti starých práv českých	34
Dsky zápisné dvoje, velké a malé	36
O dvojích zmatcích	36
Rada zvířat	38
Ptactvo drobné	38
Jan Hasištejnský z Lobkovic	40
<i>Ze Zpráv a naučení:</i>	
Přípis	41
O poddaných lidech etc.	43
<i>Z putování:</i>	
Dubrovnik	44
Řehoř Hrubý z Jelení	47
Napomenutí k Pražanům	47
Václav Pisecký	53
List Řehoři Hrubému z Jelení	54
Z překladu řeči Isokratovy k Demonikovi	56
Vilém z Pernštejna	57
Luďvíkovi I, králi Českému a Uherskému	57
Panu Václavovi Košateckému z Kolovrat	59
Mikuláš Konáč z Hodištkova	60
<i>Z překladu Kroniky české Eneáše Sylvia:</i>	
O začetí basilského sněmu a povolání Čechů	61
<i>Z pravidla lidského života:</i>	
Zklamaná naděje	62
2. Od nastoupení Ferdinanda I. až do bitvy bělohorské	63
Bartoš Pisař	69
O Paškovi a Hlavsovi	69
Volení a korunování Ferdinanda I.	71
Rozdělení jednoty měst pražských	73
Sixt z Ottersdorfa	76
<i>Z knih památných:</i>	
Přípravy k válce	76
Smrt královny Anny	77
Václav Hájek z Libočan	79
<i>Z kroniky české:</i>	
Svatoboje, krále Moravského, trest a pokání	80
Krále Přemysla Otakara list papeži	82
Císař Karel IV. viděl poklad opatovický	86
Zikmund z Puchova	88
O Praze	98

Daniel Adam z Veleslavína	142
<i>Z kalendáře historického:</i>	
Leden V.	144
<i>Z Politie historické:</i>	
Knižatům, králům atd. náleží, aby své biblioteky měli a na dobré kuihy náklady činili	146
<i>Z předmluvy ke Kronikám dvěma:</i>	
O kronice Hájkově	152
<i>Z překladu Kroniky Eneáše Sylvia:</i>	
Oblehání Jana Roháče na Sioně	156
Aeneas Sylvius ns sněmě benešovském	157
Václav Plácel z Elbínku	160
Alexander Veliký v Jeruzalemě	160
Jan Kocín z Kocinetu	161
Z Předmluvy o válečném tažení proti Turku	162
<i>Z překladu Kassiodorovy historie církevní:</i>	
Založení Konstantinopole; objevení hrobu Božího	164
<i>Z I. listu Busbekova:</i>	
Ancyra. Pověry turecké	166
Abraham z Günterrodu	167
<i>Z Cyropaedie:</i>	
Jízdná pošta. Podmanění národů. Kde Cyrus sídlival? Jak byl oblíben? Sen jeho a obět	167
Šimon Lomnický z Budče	170
<i>Z Instrukcí mladému hospodáři:</i>	
O bohatství i chudoby	171
O synu	172
Bartoloměj Paprocký z Hlohol	173
<i>Ze Zrcadla:</i>	
O úřadu hejtmanském, jakým způsobem a kdy na Moravě počátek vzal	173
<i>Z Diadochu:</i>	
Smrt Mikuláše Zrinského	176
Václav Březan	178
<i>Ze Života Viléma z Rožmberka:</i>	
Pan Vilém podruhé poslem císařským v Polsku	179
O alchymistech	180
<i>Ze Života Petra Voka z Rožmberka:</i>	
Petr Vok prodav Krumlov přestěhoval archiv na Třeboň	181
Povaha Petra Voka	182
Václav Budovec z Budova	183
<i>Z předmluvy k Antiakoranu:</i>	
S kým se Budovec dostal do Cařihradu a proč studoval koran	184
Křištof Harant z Polžic a z Bezdruzic	185
Přirovnání kostela hrobu Božího ke kostelu sv. Víta na hradě pražském	186
O našem se po městě Kairu procházení a co jsme v něm viděli	188

Václav Vratislav z Mitrovic	192
Z Adrianopole k Cařihradu	193
Kterak poselstvo císařské v Cařihradě bylo zajato	195
Vratislav se soudruhy propuštěn z vězení	197
Karel z Žerotína	199
<i>Ze Zápisků o soudě panském:</i>	
Povolání do soudu zemského na Moravě	200
Apologia neb obrana k p. Jiříkovi z Hodie	203
<i>Z listů:</i>	
Úředníku Náměštskému	211
Panu Jiřímu z Náchoda	213
Panu Bartoloměji Rejsvicovi	214
III. Doba rozkladu	216
Pavel Skala ze Zhoře	218
<i>Z Historie církevní:</i>	
Jednání Jesseniovo v Prešpurece	218
Příhoda jičinská	222
Vilém hrabě Slavata	227
<i>Z Pamětí Slavatových:</i>	
Matyáš odejel do Vídně ustanoviv v Praze 10 místodržících	228
Pobyt Slavatův v Praze	230
Jan Amos Komenský	233
<i>Z překladu žalmů:</i>	
Žalm VIII.	236
Žalm XV.	237
<i>Z Labyrintu světa:</i>	
Poutník dostal Všudybuda za vůdce	237
Poutník stav učených prohlédá	238
Poutník prohlédá hrad Fortuny a nejprv přístup k němu	243
<i>Z Hlubiny bezpečnosti:</i>	
Vypsání motanin lidských	245
<i>Z Didaktiky:</i>	
Rozložení cvičení mládeže podle stupňů věku lidského na 4 školy	250
<i>Z Moudrosti starých předků:</i>	
O příslovích	253
Příслови vzata od příběhů, v nichž se osoby jmenují	254
<i>Z Kšaftu</i>	256
<i>Z Umění kazatelského:</i>	
Libeznost řeči	258
Felix Kadlinský	259
Přístup ke Zdoroslavičku	260
Obraz života lidského	260
Matěj Šteyer	262
<i>Z rozmluvy „Žáček“:</i>	

Mistr poučuje žáčka o souhláskách tvrdých a obojetných, pak o některých předponách	262
Žáček nabyv poučení o některých koncovkách a předponách rozloučil se s mistrem	264
<i>Z předmluvy ke Kancionálu.</i>	
Důležitost zpěvů pobožných	265
Jan František Beckovský	267
<i>Z I. dílu Poselkyně:</i>	
O mincích českých	268
O zpěvích českých	270
<i>Z II. dílu Poselkyně:</i>	
Oheň v Praze r. 1541	272
Sjednocení universit Karlovy a Ferdinandovy r. 1654	278
<i>Poznámky</i>	282
<i>Slovníček</i>	I—XXIV
